

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 31. maj 2012
Enhed: Primær Sundhed
Sagsbeh.: SUMBBM
Sags nr.: 1200777
Dok nr.: 938541

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 16. maj 2012 stillet følgende spørgsmål nr. 1 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 1:

"Ministerens bedes kommentere høringssvarerne fra hhv. Børnerådet og Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud, jf. L 186 - bilag 2"

Svar:

I høringssvaret fra Børnerådet udtrykker Børnerådet opbakning til et totalt rygeforbud på børneinstitutioner, skoler, kostskoler, efterskoler, institutioner med udbud af treårige gymnasiale ungdomsuddannelser, opholdssteder og lignende, der fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år. Børnerådet er imidlertid kritiske over for at det totale rygeforbud hverken omfatter børn og unge på f.eks. produktionsskoler, hvor flertallet af de optagne er over 18 år, plejefamilier eller dagplejen.

For regeringen er det særdeles vigtigt at beskytte børn og unge mod de skadelige konsekvenser ved passiv rygning. Jeg mener, at regeringen med forslaget tager et vigtigt skridt i bestræbelserne på at sikre flere røgfri miljøer og beskytte mod de sundhedsskadelige konsekvenser ved passiv rygning – særligt den der rammer børn og unge.

Lov om røgfri miljøer, lov nr. 512 af 6. juni 2012 omfatter ikke plejefamilier, private pasningsordninger, der foregår i private hjem eller privat dagpleje. Regeringen har med lovforslaget L 186 om ændring af lov om røgfri miljøer ikke ønsket at udvide lovens anvendelsesområde til også at omfatte plejefamilier, private pasningsordninger, der foregår i private hjem eller privat dagpleje.

Jeg kan oplyse, at private pasningsordninger, som er institutionslignende, allerede i dag er omfattet af § 7 i lov om røgfri miljøer, lov nr. 512 af 6. juni 2007. For private pasningsordninger, som er institutionslignede, vil der med lovforslaget således gælde et totalt rygeforbud indendørs og udendørs.

For så vidt angår lovens § 15 om den kommunale dagpleje og puljeordninger, jf. §§ 24 og 25 i lov om social service, er det efter de gældende regler ikke tilladt at ryge i dagplejehjem og i andre lokaler, som anvendes til dagpleje, når der passes børn, jf. § 15 i lov om røgfri miljøer, lov nr. 512 af 6. juni 2007. Dette gælder dagplejeren, dennes familie og eventuelle gæster i dagplejehjemet. Herudover skal der være røgfrit hele døgnet i lokaler, der primært er indrettet som børnenes lege- og opholdsrum. Regeringen har ikke ønsket at lov-

give herudover, idet der knytter sig særlige problemstillinger til dagplejehjem, der også fungerer som dagplejerens hjem. Et forbud mod rygning i den kommunale dagpleje og i puljeordninger uden for den tid, hvor der passes børn, vil således kunne opleves som et indgreb i den personlige frihed.

I forlængelse heraf skal jeg henlede opmærksomheden på, at lov om røgfri miljøer fastsætter mindstekrav til røgfri miljøer. Der er derfor intet til hinder for, at den enkelte kommunalbestyrelse beslutter at indføre mere restriktive regler for rygning i dagplejehjem, herunder for den private dagpleje som drives på et privatretligt grundlag på baggrund af en driftsoverenskomst med kommunen

For så vidt angår ungdomsuddannelser og produktionsskoler fremgår det af lovforslaget L186 og de tilhørende bemærkninger, at aldersgrænsen hæves fra 16 til 18 år, således at det ikke vil være tilladt at ryge på børneinstitutioner, skoler, kostskoler, efterskoler, institutioner med udbud af treårige gymnasiale ungdomsuddannelser mv., der fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år, jf. § 7, stk. 1. I modsætning til i dag vil der således ikke være adgang til at tillade f.eks. gymnasieelever at ryge på skolens område. Som det var tilfældet med aldersafgrænsningen i 2007-loven, er det afgørende for afgrænsningen i lovforslaget, om flertallet af eleverne på den enkelte institutionstype er under 18 år.

Som det ligeledes fremgår af det omhandlede lovforslags bemærkninger, vil institutioner m.v., der både udbyder en treårig gymnasial ungdomsuddannelse, der fortrinsvis har optaget personer under 18 år, og en uddannelse, der fortrinsvist har optaget personer over 18 år (f.eks. institutioner for erhvervsrettet uddannelse), være omfattet af det totale rygeforbud i lovforslagets § 7, stk. 1. Undtaget fra rygeforbuddet vil dog være geografisk selvstændige afdelinger på institutioner, som fortrinsvis har optaget personer over 18 år, idet der henvises til lovforslaget § 7, stk. 2 og 3 med tilhørende bemærkninger.

Jeg skal understrege, at der intet er til hinder for, at institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller andre uddannelsesinstitutioner, der fortrinsvis har optaget elever over 18 år, indfører mere restriktive regler, end der følger af lovforslaget. Endvidere skal jeg henvise til, at det foreslåede totale rygeforbud i § 7, stk. 1 ligger helt i forlængelse af forbuddet mod at sælge tobak til unge under 18 år, hvor aldersgrænsen i 2008 blev hævet fra 16 til 18 år.

I høringsvaret fra Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud (LOS) fremsættes en række spørgsmål vedr. konkrete problemstillinger.

Lovforslagets § 7, stk. 1 omfatter bl.a. opholdssteder og lignende, der fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år. For opholdssteder og botilbud, hvor der båret er givet godkendelse efter servicelovens § 142, stk. 7 og servicelovens § 107 vil det afgørende derfor være, om flertallet af de anbragte børn og unge vil være under 18 år, idet der henvises til undtagelsesbestemmelsen i § 7, stk. 4. Af lovforslagets § 7, stk. 4, fremgår, at der ikke må ryges indendørs på anbringelsessteder målrettet børn og unge under 18 år, der også fungerer som bolig for de unge. Bestemmelsen omfatter alle unge og ansatte m.fl., der opholder sig på institutionens område (matriklen). Dvs. også unge efter det 18. år, som er anbragt som led i efterværn efter servicelovens § 76. Lovforslaget

fastsætter derimod ikke regler for udslningsboliger eller lignende, der anvendes i forbindelse med efterværn, og som er beliggende uden for matriklen, idet § 7, stk. alene retter sig mod institutionens område (matriklen).

Bestemmelsen vedr. anbringelsessteder målrettet børn og unge under 18 år, der også fungerer som bolig for de unge, omfatter alle, der opholder sig på institutionens område. Det gælder både de anbragte unge, de ansatte, forældre m.fl. I tilfælde hvor der bor unge over 18 år på anbringelsessteder omfattet af lovforslagets § 7, stk. 4, gælder det indendørs rygeforbud således også for de unge, der er fyldt 18 år. Det betyder, at hverken personen over 18 år eller gæsten under 18 år, må ryge på den 18åriges værelse.

For så vidt spørgsmålet vedr. personalets pædagogiske indsats i forhold til at hjælpe de unge til rygestop, herunder at undgå magtanvendelser, vedr. personalets håndtering af rygning i smug på de unges værelser, signalværdien ved, at der er tale om en institution og ikke hjem, idet der ikke er regler for rygning i hjem (hos forældremyndighedshaver), m.v. er det regeringens opfattelse, at alle børn og unge, herunder anbragte børn og unge, skal sikre beskyttelse mod passiv rygning.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, anerkender regeringen samtidig, at der knyttes særlige problemstillinger til et generelt rygeforbud på matrikler for alle anbringelsessteder på det sociale område, hvorfor der er foreslået to undtagelser hertil med det formål, at der lokalt vil være mulighed for at tage hånd herom. Som en første undtagelse kan således besluttes, at de unge må ryge udendørs på anbringelsessteder (døgninstitutioner, opholdssteder og lignende), der i en periode tjener som hjem for børn og unge. Som en anden undtagelse kan det besluttes, at de unge må ryge indendørs på egne værelser og i rygerum samt udendørs på sikrede afdelinger op døgninstitutioner og delvist lukkede døgninstitutioner, der tjener som bolig for børn og unge i en periode.

Det er ikke muligt for mig at vurdere, hvordan den enkelte døgninstitution vælger at tilrettelægge den pædagogiske indsats, idet jeg kan henvise til ovennævnte muligheder for at tillade de unge at ryge på de nævnte anbringelsessteder. Hertil henledes opmærksomheden på, at der lokalt allerede i dag er indført totalt forbud mod rygning indendørs på en række anbringelsessteder målrettet børn og unge.

For mig at se udelukker lovforslaget de ikke en aktiv indsats for at hjælpe unge, der ryger, til at holde op. I den forbindelse skal jeg henvise til satspuljeaftalen for 2012-2015, hvor der er afsat 16 mio. kr. til at bekæmpelse af rygning blandt udsatte unge. Som et led heri udvikles og implementeres et fælles forpligtende nationalt koncept, der skal forebygge, at børn og unge begynder at ryge og hjælpe unge rygere med at stoppe igen. Fokus skal målrettes områder og grupper, hvor der findes den højeste koncentration af udsatte unge, der ryger.

Af de 16 mio. kr. afsættes:

- 3 mio. kr. til centrale aktiviteter som fx metodeudvikling, materialer, kompetenceudviklingsforløb samt evaluering.

- 13 mio. kr. etableres en ansøgningspulje, hvorfra kommuner og ungdomsuddannelsesinstitutioner mv. kan søge om midler til projekter med udgangspunkt i det nationale koncept.

Med venlig hilsen

Astrid Krag / Brit Borum Madsen